

Pelgrims van hoop

BERICHT VAN GRANDCHAMP 2014

De weg van de toekomst wagen

*“Misschien hebben we iets nodig wat totaal nieuw is,
iets wat nog nooit vertoond is
iets wat nog nooit gedaan is...”*

zoals frère Richard het een jaar geleden onder woorden bracht, met een citaat van Charles Péguy. “Wat totaal nieuw is... een toekomst die niet een herhaling is van het voorafgaande” lichtte hij toe. Deze toekomst verwachten uit de hand van God betekent de toekomst verwachten van Diegene die voortdurend scheppend bezig is. En dat nieuwe vertoont zich meestal niet zoals men verwacht; het verrast ons en het schudt ons door elkaar.

Het lijden en sterven van Jezus heeft de apostelen diep teleurgesteld en uit hun evenwicht gebracht, een gevoel van mislukking om de dood van Jezus. Pas daarna konden ze zich openen voor iets totaal nieuws: hun hoop verruimde zich tot een gemeenschap met alle mensen.

Uitzien naar de toekomst die God voor alle mensen wil, een verzoende wereld, betekent luisteren naar de Heilige Geest en ons de weg door Kruis en Opstanding laten wijzen. Hij zal onze verwachtingen en voorstellingen van de toekomst omvormen en verruimen. Want “uw gedachten zijn niet de mijne en mijn wegen zijn niet de uwe” zegt God (Es.55,3)

Pasen is het grote keerpunt in de loop van de geschiedenis, de doorbraak van iets totaal nieuws, dat zich echter niet laat opdringen. De weg naar de toekomst durven gaan betekent ons openen voor het leven uit de Opstanding en dat, zoals een zaadje in de aarde, pas tot leven kan komen in de harten van mensen die dit totaal nieuwe aanvaarden in hun concrete bestaan. Hoe is dit te herkennen? Het wordt zichtbaar in de manier van het met elkaar omgaan, naar het voorbeeld van Jezus: een leven van gebed, samen delen, wederzijdse dienstbaarheid en vergeving.

De Opgestane Heer is in ons midden, hoewel we Hem dikwijls niet herkennen. Hij is met ons onderweg zoals met de Emmaüsgangers. Hij kent onze teleurstellingen, luistert naar onze vragen en wil onze ogen openen, onze hoop verruimen, juist als alle gebeurtenissen van heden en verleden dit lijken tegen te spreken: toename van crises in de wereld, van gewelddadige conflicten, van vervolging van hele bevolkingsgroepen die moeten vluchten en uit hun land verbannen worden, wat met diep verdriet gepaard gaat. Hoop en vertrouwen die in ons eigen leven soms ook wankelen, als beproevingen ons uit ons evenwicht brengen, wanneer we niet meer begrijpen hoe God ons op onze weg begeleidt of wat Hij van ons verwacht. Toch gaat Christus ook in onze diepste duisternis met ons mee en leert ons in geloof te leven.

De weg van de toekomst wagen... in “inter” afhankelijkheid, hebben wij er dit jaar aan toegevoegd. Wij leven in de tijd van het *interculturele*, van het *interreligieuze*,

van het *interconfessionele*... Deze woorden geven een existentiële werkelijkheid weer, die van wederzijdse afhankelijkheid. Dit "tussen beide" als een leegte en als een band. Het is de bevoorrechte plaats van Gods Adem van goedheid, die altijd probeert banden te herstellen, te verzoenen, bijeen te brengen, gemeenschap te vormen. Wij hebben elkaar wezenlijk nodig om te worden zoals God ons heeft bedoeld en van ons verwacht: mensen van gemeenschap naar het beeld van Zijn Zoon, die samen bouwen aan vrede. Wij zijn allen leden van eenzelfde lichaam, ieder met zijn gaven en gebreken. Wij zijn uitgenodigd onze gaven met elkaar te delen. Is dat niet de weg van ons mens-zijn, de nederige aanvaarding van de gave die ieder mens, ieder volk, iedere cultuur, iedere religie is en die de gehele mensheid omvat? God heeft zich als eerste van ons en van ons antwoord afhankelijk gemaakt opdat Zijn nieuwe hemel en aarde kunnen aanbreken.

*... de weg van ons mens-zijn,
de nederige aanvaarding van
de gave die ieder mens is...*

Niemand kan beweren het antwoord te weten op de grote uitdagingen van onze tijd, de oplossing te hebben voor de elkaar opvolgende crises, de juiste visie te hebben op de toekomst. Door de vele politieke, economische, sociale en ethische kwesties groeit het besef van de noodzaak om samen te komen en samen te werken. Een belangrijk symposium over "globalisatie als een geestelijk thema" kwam tot de conclusie dat "de wereld wacht op een nieuwe samenleving waarin dialoog en wederzijdse afhankelijkheid aanvaard worden". Men wees erop dat het christendom, met haar visioen van universele gemeenschap, daartoe een belangrijke bijdrage zou kunnen leveren.

Wagen we concrete stappen te doen, puttend uit de rijke bron van het Evangelie, om geloofwaardig te zijn in een tijd waarin de Kerk grote moeilijkheden doormaakt, vooral op het noordelijk halfrond? Wagen we het elkaar tegemoet te treden, elkaars verschillen te accepteren en te zien als een gave, een rijkdom, een mogelijkheid om met elkaar in gesprek te komen en te groeien in een open identiteit? Wagen we het om de gemeenschap die in God is, zichtbaar te maken en ons te ontdoen van alles wat ons daartoe hindert?

Met de Opgestane Heer de 'weg van de toekomst wagen' is niet een weg die van tevoren vastligt - we moeten voortdurend bereid zijn ons van het bekende in het onbekende te begeven. Nu de toekomst leven die komende is: het Koninkrijk is onder ons. Vandaag is een nieuw begin waarin we, luisterend naar Gods Geest, een nieuwe weg gaan. Samen voorwaarts, als pelgrims, met als enige zekerheid een vast vertrouwen dat Christus met ons is, vandaag, morgen en altijd.

*"Op de weg die dood loopt
zal ik pelgrim zijn van de toekomst"*
(gebed van een pelgrim uit Chili)

Zuster Pierrette

Gebeurtenissen en ontmoetingen, mooie en moeilijke, zo openbaart zich de weg voor ons...

Het begon dit jaar met het plotselinge overlijden van zr Renée in **Algerije**, 3 maanden na zr Minke. Frère Aloïs van Taizé was bij ons toen het nieuws ons bereikte. Zijn aanwezigheid, juist op dat moment, was bijzonder veelzeggend, omdat zr Renée - eind jaren '40 - juist in Taizé in haar roeping werd bevestigd. Haar heengaan betekent ook het einde van onze aanwezigheid in Algerije meer dan 60 jaar.

"... Zr Renée had gekozen voor een leven met de armen. Met hen en onder vaak moeilijke omstandigheden heeft zij de fraterniteit opgebouwd. Leven en aanvaarden kwetsbaar te zijn laten zien dat nabijheid niet een leeg woord is, maar Evangelie. Haar geloof in God en Jezus heeft haar gedragen en gevoed; ze was zout in de aarde, licht voor veel mensen. Ze gaf smaak aan het leven omdat het hare vol smaak was, die van het Evangelie..."

(Pater Chr. Mauvais, Algiers)

Onze zusters Anne-Geneviève, Lucie-Martine en Birgit waren bij de oecumenische viering in Algiers waarin zr Renée werd herdacht en waarvoor veel vrienden en kennissen zijn gekomen, en onder hen veel moslims. De komst van Miassa deze zomer, van kinds af aan verbonden met zr Renée, was voor ons allen een grote troost. Algerije blijft in ons hart. Zr Anne-Geneviève en zr Lucie-Martine zijn er in de herfst een paar weken geweest om mensen te bezoeken voor wie deze contacten zo belangrijk zijn.

Ook aan onze aanwezigheid in het Heilige Land is een einde gekomen. In het voorjaar is zr Mariane nog een paar weken bij zr Dorothea geweest en heeft de schoonheid van de heilige plaatsen ontdekt. Maar omdat het helaas onmogelijk bleek om opnieuw zusters voor langere tijd er naar toe te sturen, hebben we moeten besluiten **St Elisabeth** los te laten.

Dit opent misschien ook de weg voor iets nieuws, in een andere vorm en samen met anderen, een nieuw begin in dit zo verscheurde land en waar ons christelijk geloof haar wortels heeft. Zr Maatje en zr Dorothea hebben in november het huis gesloten. Zr Pierrette is gekomen voor een afscheidsbijeenkomst ter plaatse met burens, vrienden, broeders en zusters van veel Kerken en gemeenschappen, en daarna in de dienst op zondag in de Lutherse Kerk.

Veel gemeenschappen en kloostergemeenschappen ervaren een zekere armoede die hen er toe leidt met anderen nieuwe wegen van samenwerking te zoeken. Zr Hélène doet al ruim 4 jaar mee aan een dergelijk experiment in **Lomme** bij Lille (Noord-Frankrijk).

"Op een avond in Advent 2010, kwamen een paar religieuzen aan op het eindstation van de metro Lille-Métropole, vlakbij hun nieuwe woning in een in aanbouw zijnde nieuwbouwwijk. Ze kwamen terug na een pelgrimage van veertig dagen langs de verschillende orden en gemeenschappen waartoe ze behoren, te weten de diakonessen van Reuilly, de zusters van de Carmel Saint-Joseph,

de zusters Oblates de l'Eucharistie en de Gemeente van Grandchamp.

De vier priorinnen hadden hen een "routebeschrijving" mee op weg gegeven: *"De fraterniteit van Lomme is een oecumenische fraterniteit van zusters uit verschillende gemeenschappen. Zij wil in de eerste plaats een AANWEZIGHEID zijn, gedragen door het persoonlijke en gemeenschappelijke gebed, als zusters samen leven en open staan voor de werkelijkheid van haar omgeving. Als fraterniteit het dagelijks leven samen delen, dag in dag uit, jaar in jaar uit om te laten zien dat wat ons bindt sterker is dan wat ons scheidt. Opdat de wereld gelooft!"*

En zo begon een avontuur van geloof en leven, een waar 'laboratorium' om te ontvangen, te zoeken en uit te vinden...

En nu, Advent 2014, waar zijn wij nu? De samenstelling van de groep is nauwelijks gewijzigd. Deze stabiliteit maakte een langzame groei en ontwikkeling mogelijk: een school van geduld, wederzijdse vergiffenis en vertrouwen. Het Woord van God samen horen en delen, samen bidden, in stilte of in een andere vorm, de eenvoud van het dagelijks leven, de toevallige of geplande ontmoetingen - alles draagt bij om de weg verder te gaan en het hoofd te bieden aan krachten en uitdagingen, zekerheden en twijfels, vreugde en verdriet...

Vanaf het begin werden we hartelijk ontvangen door de gemeente en de twee predikanten van de EPUdF (Eglise Protestante Unie de France). Met twee priesters van de Katholieke Kerk hebben we goede contacten opgebouwd evenals met zusters van enkele kloosterorden in de naaste om-

geving. We hebben besloten om zo nu en dan - en vooral op feestdagen - samen een viering in één van onze Kerken bij te wonen. Op zondag gaat ieder naar de dienst in haar eigen gemeente of parochie.

Pas een jaar na onze aankomst kregen wij de beschikking over een eigen kapel. Daar komen wij samen voor ons gemeenschappelijk gebed. Langzamerhand is er regelmaat gekomen in het vieren van de Mis en iedere donderdag is er een Avondmaalsdienst waarin een predikant van één van de protestantse Kerken (EPUdF, Baptistengemeente, Anglicaanse kerk) voorgaat.

Onze vier priorinnen komen twee keer per jaar voor een evaluatie, om ons te bemoedigen, om met ons de zin en de betekenis van deze "biddende aanwezigheid" beter te verstaan. Toen ze de laatste keer bij ons waren kregen wij de volgende vraag mee: *"Zoals de graankorrel sterven moet, zijn ook wij niet geroepen om, in navolging van Christus, aan Hem alles over te geven, onze plannen, verwachtingen en onzekerheden, opdat Hij alleen de weg bereidt en ons deze wijst"*

In onze voorbede dragen we ook de landen waarmee onze gemeenten verbonden zijn: Kongo-Brazzaville, Kameroen, Tahiti, Midden-Oosten, Kongo-Kinshasa, Madagaskar en Vietnam."

"Heer, geef dat de christenen van hun verbondenheid met U en in U mogen getuigen, dat ze één mogen zijn opdat de wereld gelooft!"

Zr Hélène en de zusters van de Oecumenische fraterniteit

* * *

Met anderen eenvoudig verder gaan, in het leven van elke dag zoeken naar gemeenschap, dat begint bij onszelf. Het is vaak inspannend en uitdagend, maar ook een geluk. Geluk van een gemeenschap die bovenal een geschenk is en die we kunnen delen met hen die we ontmoeten en met hen die hier in Grandchamp het leven en werken met ons delen. Daaronder ook zusters van andere gemeenschappen. Hun aanwezigheid (soms voor een paar maanden) is een groot geschenk! Wat een verscheidenheid aan gaven en charisma's... Veel Kleine zusters van Jezus zijn voor langere of kortere tijd in Grandchamp geweest, voor een retraite of een periode van rust. Eén van hen schreef ons:

“Toen ik in Grandchamp aankwam voelde ik me er direct volledig thuis. Het was zelfs zo sterk dat het me in verwarring bracht! Later begreep ik een beetje hoe dat kwam. Allereerst was er een persoonlijke reden: mijn protestantse voorouders komen uit Zwitserland. En vervolgens de roeping van onze beide gemeenschappen die nauw verwant is.

Nauw verwant en toch heel verschillend in het leven ervan. Als ik denk aan de vorm waarin we onze roeping leven. In Grandchamp komt “de wereld” naar Grandchamp, om met de zusters te bidden, te eten en in hun huis te overnachten. Voor ons, ons leven is bidden en leven midden “in de wereld”.

Dus waarom voel ik me zo goed in Grandchamp? Omdat het leven van de zusters daar mij in andere kleuren en scharkeringen toont waartoe de Heer mij geroepen heeft!”

Als wij een Kleine zuster ontvangen, is het alsof een familielid komt! In de loop der jaren zijn onze banden

gegroeid en verdiept, hier in Grandchamp, in Tré Fontane en in de landen waar onze gemeenschappen aanwezig zijn. Een vriendschap die teruggaat naar het einde van de 40er jaren en de ontmoeting van Kleine zuster Magdeleine met Mère Geneviève! Het was als een Visitatie, de ontmoeting van Maria en Elisabeth. Dit mysterie ervaren we ook nu als we elkaar ontmoeten. We denken aan de komst in september van Kleine zuster Maria Chiara, die nu voor de gemeenschap verantwoordelijk is, en Kleine zuster Celina In Ja. We ontdekken steeds meer wat we in onze roeping gemeen hebben en waarin we elkaar aanvullen. Eenheid, openheid, in de wereld aanwezig zijn krijgen verschillende kleuren. Door de vaak slechte levensomstandigheden te delen met mensen op plaatsen waar armoede en oorlog heersen - Irak, Syrië, Kongo - belichamen de Kleine zusters wat in ons beider roeping van wezenlijk belang is.

* * *

De laatste maanden zijn voor onze gemeenschap nogal ingrijpend geweest. Beproevingen aanvaardden, een grotere kwetsbaarheid erkennen, we zien het ook om ons heen, heeft ons doen groeien in eenvoud en solidariteit tussen ons en met anderen. In onze retraite in februari heeft Broeder Mark-Ephrem OSB uit Noord-Ierland met ons de Hymne uit de Brief aan de Filippenzen gemediteerd: de ‘Kenosis’, Christus’ ontlediging, en die voor ons die Hem willen volgen een weg van menswording is. De gemeenschap is in beweging en moet in verschillende domeinen de krachten anders verdelen. Dus veel veranderingen in huis, maar ook naar buiten toe. Wat van

buiten op ons toe komt, vermindert niet, maar verrijkt en verdiept de gemeenschap met andere gemeenschappen en Kerken.

Zr Siong is weer bij de zusters van Mamre in Madagaskar geweest en hun priorin, zr Angeline, 6 maanden in Grandchamp. Zr Michèle heeft weer veel contacten gehad in Polen, vooral met de Lutherse Kerk en met mensen die geëngageerd zijn in de joods-christelijke dialoog.

Zr Anneke in Durham en zr Maatje in Assisi hebben deelgenomen aan oecumenische ontmoetingen voor religieuzen (Kaïre en EIIR).

Een nieuwe stap voor de **Sonnenhof!**

"Wij zijn opgericht...!" was de spontane reactie na het voorlezen van de statuten van de 'Vriendenkring Sonnenhof'. Meer dan 60 mensen, die zich voor de op te richten Vriendenkring hadden aangemeld, waren op 31 mei 2014 naar de Sonnenhof gekomen om de oprichting officieel te bevestigen. Velen van hen kennen de Sonnenhof al jaren, anderen pas kort, maar voor ieder geldt dat men zich met de Sonnenhof bijzonder verbonden voelt en een warm hart toedraagt. Als teken van hoop hebben we een nieuwe rozenstruik geplant, waarvan de zoete geur ons zal blijven herinneren aan wat de Vriendenkring voor de Sonnenhof wil zijn. Aan het eind van de middag hebben we genoten van een "Canadese" maaltijd, waar voor iedereen iets lekkers had meegebracht. De zegen van het avondgebed waarmee deze dag werd afgesloten, begeleidt ons nog steeds.

Wie had een jaar geleden kunnen denken dat we deze "oprichting" nu

al konden vieren? Het was werkelijk *"de weg van de toekomst wagen"*, vooral na de ernstige ziekte van zr Christel. Het was haar idee om een vriendenkring op te richten. Ze nodigde een paar mensen uit om mee te denken en zo kreeg het idee vorm. Een folder, waarin de Vriendenkring werd voorgesteld, voegden we bij het Bericht van 2013. De reactie was overweldigend: meer dan 150 mensen meldden zich aan: sommigen om de Sonnenhof in hun gebed te dragen, anderen met een financiële bijdrage, weer anderen door zich aan te bieden als vrijwilliger. Onze dank voor al uw steun! Vanaf dit najaar is altijd iemand van de vriendenkring op de Sonnenhof om voor een of twee weken mee te leven en te werken. We hopen dat deze samenwerking een nieuwe toekomst voor de Sonnenhof opent en we zijn benieuwd welke stappen zullen volgen.

Hetzelfde weekend, op 1 juni, hebben we met vrienden en bekenden het 60-jarig bestaan van de Sonnenhof gevierd. Velen daarvan waren de vorige dag ook aanwezig. Met de viering van de Eucharistie 's morgens en een laatste feestelijke samenkomst 's middags besloten we dit weekend. De toespraak van vier mensen gaven goed weer wat de Sonnenhof betekent voor nu en voor de toekomst. Het Evangelie van deze feestelijke zondag, Johannes 17 "het hogepriesterlijk gebed", herinnerde ons waar het om gaat: *"Juist omdat Hij voor ons bidt en ons steunt wagen wij het verder te gaan"*.

(E. Strübin)

Met Hem en met elkaar gaan wij de weg van de toekomst!

Zr Mechthild

Dat de zoektocht naar Eenheid een langzaam en geduldig proces is, weten we uit ervaring. Maar er zijn gebeurtenissen en ontmoetingen die ons een duwtje geven en ons aanmoedigen om een stap te wagen in navolging van het Evangelie. Paus Franciscus geeft ons een voorbeeld!

In die geest ontvingen wij - in het kader van de Week van Gebed voor de eenheid van christenen - een uitnodiging van de broeders van de Abdij van Hauterive om met hen op heel eenvoudige wijze de liturgie van voetwassing te vieren naar het voorbeeld van Jezus. Wat hiervan de draagwijdte is weten wij niet, maar het heeft zeker in het verborgene een deur geopend.

Ja, we worden omringd door veel welwillendheid en vrijgevigheid. Het roept in ons verwondering op en diepe dankbaarheid voor zoveel vormen van hulp en steun... Heel veel dank voor uw vriendschap en uw gebed.

*“Op de helling van de wanhoop
zal ik pelgrim zijn van de hoop”*
(gebed van een pelgrim uit Chili)

Dat het licht van Kerst mag schijnen in de duisternis van onze wereld en onze hoop en vertrouwen vernieuwen in Hem die is, die was en die komt, de Vredevorst.

Wij wensen u een gezegend nieuw jaar.

Uw zusters van Grandchamp

Communauté de Grandchamp
CCP 20-2358-6
Grandchamp 4, CH - 2015 Areuse
www.grandchamp.org

Derde Orde van de Eenheid
www.tou-doe.org
Stichting Vrienden van Grandchamp
www.vriendenvangrandchamp.org

www.grandchamp.org : Programma 2015 en Leesrooster
www.facebook.com/communautedegrandchamp